

'ZWARTSPAARDERS' KUNNEN MISSCHIEN AAN DE FISCUS ONTKOMEN, MAAR NIET AAN DE STRAFWET

Moet wie zijn zwart geld in een Luxemburgse spaarverzekering parkeerde, vrezen dat de ondergang van Optima slapende honden heeft wakker gemaakt? Ook wie dat niet via Optima deed? Tweemaal ja, schrijft **STIJN DE MEULENAER**.

Verjaard maar niet vergeten

STIJN DE MEULENAER

Wie? Advocaat-vennoot, executive professor Antwerp Management School (UA).

Wat? De nieuwe regularisatiewet viseert nadrukkelijk Tak 21- en Tak 23-producten.

In de nasleep van de aan de gang zijnde ondergang van Optima Bank, deelt de Gentse Bijzondere Belastinginspectie mee dat zij haar onderzoek naar frauderende klanten van de bank opnieuw van onder het stof heeft gehaald. De BBI vermoedt al jaren dat Optima zijn klanten met zwart geld heeft aangeraden en zelfs begeleid naar Luxemburgse spaarverzekeringen, de zogeheten Tak 21/23-producten. Ze tracht daar al jaren - tot nu toe tevergeefs - wat op te krijgen.

Moeten degenen die zich aangesproken voelen hier nu bang voor zijn? Het antwoord is zeer duidelijk: ja.

Altijd prijs!

Het is algemeen geweten dat er begin jaren 2000 veel spaarverzekeringen (meestal Tak 21 of 23) werden afgesloten met een looptijd van acht jaar.

Het scenario klonk inderdaad goed. Door het geld acht jaar (niet toevallig één jaar langer dan de fiscale verjaringstermijn) in een verzekeringsproduct onder te brengen en het gedurende die termijn geen intresten of dividenden te laten opbrengen, moest geen (bevrijdende) roerende voorheffing betaald worden. Zo hoefde de klant niet wakker te liggen van fiscale overheden die informatie uitwisselen. En als de verzekering na acht jaar dan uitbetaalde, was de fiscale verjaring ingetreden. Altijd prijs! Waar toen geen rekening mee werd gehouden, was het strafrechtelijk risico. Fiscale

fraude werd tien jaar geleden nog vooral als een fiscaal probleem gezien en minder als een strafrechtelijk risico, wat het nochtans ook is.

In feite is het eenvoudig: kapitaal met een problematische herkomst wordt niet plots wit door het een ander jasje aan te meten. Zwarte magie bestaat niet. Sterker nog: zwart kapitaal omzetten is gewoon strafbaar, dat heet 'witwassen'. Je kunt misschien even aan de fiscus ontkomen, maar daarna kom je keihard in aanvaring met het strafrecht. En in een heel andere context, zeker wat verjaring betreft.

Art. 505 van het strafwetboek - dat witwassen strafbaar stelt - is weinig toegankelijk, dus ik vertaal even: elke handeling die iemand met voldoende bedrieglijke opzet stelt, vormt op zich een zelfstandig misdrijf dat losstaat van het oorspronkelijke misdrijf en dus autonoom strafbaar is. Dat betekent dat elke transactie op zich een nieuw misdrijf vormt. Maar de wetgever heeft wit-

OPTIMA

'Een gewaarschuwd man is er twee waard,

Een gewaarschuwd man is er twee waard, misschien zelfs drie als zijn naam terug te vinden is in de klantenbestanden van Optima

wasmisdrijven ook een zogenaamd voortdurend karakter gegeven, wat inhoudt dat de verjaring niet begint te lopen zolang de fraude niet wordt ontdekt of geregulariseerd.

Die lezing is geen theorie, maar bittere ernst en realiteit. De deze week door het